

Orologiul bătut ora amiezii.

Domnul Hyrman, un măcelar uriaș, cu un cercel micuț de aur în urechea stângă, deschisese vitrina pe dinafară și acum privea, printre căpățânile de porci și printre asparaguși, în prăvălia sa.

— Domnilor, perora nevastă-sa înăuntru, în arta măcelăriei și mezelăriei, curățenia înainte de toate!

În timp ce vorbea, lustruia faianța cu o cârpă și sânii îi săltau ritmic, iar cei patru agenți de la asigurări, reprezentanți ai societății „Sprijin la bătrânețe“, se holbau la decolteul ei.

— E aproape de necrezut, adăugă măcelăreasa, cum absorb asparagușii aerul îmbibat de grăsime.

— Din același motiv se plantează liliac la cimitirele evreiești, zise unul dintre agenți, domnul Bucifal. Liliacul prinde rădăcini și în câțiva ani înghite tot. Scumpă doamnă, a fost un crenvurst fantastic!

— Madam, rosti cu gura plină domnul Krahulík, diriginte la societatea „Sprijin la bătrânețe“, crenvurștii sunt de Kostelec sau de Frankfurt?

Se înclină și își șterse degetele cu șervețelul.

Măcelăreasa râse cu poftă, aduse șuncă tăiată felii, ridică o felie trandafirie până la gura căscată a unui tânăr arătos și strigă:

— Șuncă specială pentru domnul Viktor!

Reprezentantul societății de asigurări, domnul Viktor Tůma, un bărbat de o frumusețe berberă, linse degetele măcelăresei și-i atinse sânul cu cârlionții, ușor, ca din greșală.

— Nici de Kostelec, nici de Frankfurt, zise măcelăreasa, îi preparăm noi! Eu și bărbatul meu!

Arătă spre vitrina unde domnul Hyrman stătea în genunchi și vâra o lămâie în râțul unei căpățâni de porc.

— Stă în aceeași poziție ca statuia episcopului, cardinalului și prințului Thun-Hohenštejn de la cimitirul din Smíchov, zise domnul Viktor.

— Și dumneata ești catolic? întrebă fericită măcelăreasa.

— Da, încuviință domnul Viktor, îndreptându-și spre ea ochii albaștri și căscând gura.

Doamna Hyrmanová se aplecă, îi dădu o felie subțire de șuncă, iar el o mușcă de deget. Domnul Hyrman, văzând-o și pe asta, luă o lămâie și o zdrobi de-o căpățână de porc.

— Ce mai servim, domnilor? întrebă măcelăreasa.

— Încă un rând de crenvurști!

— Mie să-mi dai mai mult hrean!

— Mie hrean cu muștar!

— Eu aș vrea șunculiță! zise un alt reprezentant, domnul Tonda Uhde, un tip elegant, care ținea un cârnat trandafir între degete și un pardesiu aruncat neglijent peste braț.

Măcelăreasa intră în boxă, în timp ce reprezentanții de la asigurări, cu privirile rătăcite printre asparaguși, admirau căpățâna pleșuvă a domnului Hyrman și piața, unde, dinspre coloana ciumei¹, se apropia o femeie pe bicicletă. Pe ghidon avea o coroană de înmormântare, împodobită cu frunze țepoase și panglici violete care fluturau. Femeia ținea capul sus, ca să nu se înțepe.

— Ce scrie pe panglica aia? întrebă domnul diriginte și, îndreptându-se către vitrină, îl trânti de pe scaun pe domnul Tonda Uhde, care căzu pe spate.

După care sări peste el și-l pocni cu piciorul în cap.

Apoi se rezemă de vitrină, dădu asparagușii într-o parte și începu să râdă cu lacrimi ce cădeau pe mâinile domnului Hyrman.

¹ Monumente medievale ridicate în unele orașe din Cehia, în memoria victimelor unor epidemii de ciumă de mari proporții care au bântuit în sec. XVI–XVII.

— La prânz e închis, zise măcelarul, apucând o căpățână de porc și rupând-o în două.

— Soția dumitale ne-a chemat, îi răspunse domnul diriginte, venindu-și subit în fire.

— Glume proaste, comentă supărat Tonda.

— Știți ce scria acolo? Întrebă dirigințele întorcându-se. Scria așa: „Dormi în pace“, zise el și sughiță. Cine m-o fi pomenind? se întrebă visător.

— Au tras apa la closet undeva, îl înțepă Tonda furios, scuturându-și pardesiul.

— Ah, domnul reprezentant este răutăcios, oftă domnul diriginte.

Luă cârnatul de jos, îl sără, îl piperă, mușcă o bucățică, o mestecă, să vadă ce gust are, și apoi plescăind declară:

— Ca aperitiv? Formidabil! N-ar strica vreo câțiva stropi de *worchester*. Dar să ne amuzăm! Domnule Bucifal, e o săptămână de când ești în probă la noi și tot nu știu de ce te-au concediat de la „Deservirea bisericilor“?

— Fiindcă m-am certat cu popa!

Măcelăreasa aduse farfuriile cu crenvurști fierbinți.

— Te-ai certat cu preotul? se miră ea.

— Da, cu el, din cauza Sfintei Tereza, zise domnul Bucifal.

— Muștarul ăsta e muștarul popii? întrebă Viktor.

— Muștarul popii, zise măcelăreasa ștergându-se la ochi, fiindcă îi dăduseră lacrimile din cauza usturimii hreanului.

Domnii reprezentanți se uitau fără sfială la decolteul ei, clătinând aprobator din cap, cu aerul unor experți în materie. Domnul Hyrman intră în prăvălie. Avea ochii micuți și urechile ciulite, ca un cal nărăvaș. Luă din cămară un băț cu cârlig și se opri în fața asparagușilor. Era atât de uriaș și de lat în umeri, că în prăvălie se făcu întuneric.

— Trebuie să trag oblonul, zise și ieși în stradă.

— Din cauza Sfintei Tereza? Hai, povestește, se rugă măcelăreasa.

Își trase un scaun, se urcă pe el cu genunchii și își rezemă coatele pe spetează. Râdea

în hohote și, cum se legăna pe scaun, fusta i se ridică dezgolindu-i genunchiul. Cu capul pe spate, cu privirile în tavan, doamna Hyrmanová se zbătea și se zguduia, iar sânnii, cum se tot apleca și se îndrepta, i se profilau ca două conuri de zahăr. Domnii reprezentanți erau în extaz. Domnul Tůma, care plătea două pensii alimentare și era gelos pe orice femeie gravidă, nu pentru că era gravidă, ci pentru că nu rămăsese gravidă cu el, abandona crenvurstul și, ca un bun catolic ce era, își împreună mâinile pentru a gusta mai bine, în reculegere, acest mic păcat al naturii.

Domnul Hyrman se încleștase cu mâinile de cangea de tras oblonul, holbându-se încremenit la nevastă-sa.

— Să știți, scumpă doamnă, că statuile de biserică sunt extrem de fragile. Întocmai ca acest crenvurst. Am adus statuia de ghips a Sfintei Tereza la Zbejšín. Dar când am deschis camioneta, ce credeți că am văzut? Statuia avea brațele rupte.

— Brațele? întrebă măcelăreasa râzând. Și ce-a zis preotul?

— Preotul a pocnit furios din palme. I-am zis: „Sfinția-ta, mă reped la droghe-rie să cumpăr un săculeț de ghips și-i lipesc mâinile la loc, ca la spital.“ Dar sfinția-sa nici n-a vrut să audă, zicea că o vrea pe Sfânta Tereza sănătoasă.

— Sănătoasă? chicoti măcelăreasa.

— N-am avut încotro și am făcut cale întoarsă cu statuia, continuă domnul Bucifal. Am luat altă sfântă și am adus-o la Zbejšín, am pus-o pe scară și am intrat în biserică să duc factura. Pe ultima treaptă stătea sfinția-sa și mi se uita peste umăr... mă întorc și idiotul...

— Cine, preotul? chicoti măcelăreasa.

— Nu, un idiot de copil, care mergea pe bicicletă, a agățat statuia cu ghidonul, statuia a început să se clatine... În ultimul moment s-a repezit popa și a prins-o în brațe. Zice: „Te mai duceai și a treia oară după Tereza!“ Și m-a călcat pe bătăture, lucru pe care nu trebuia să-l facă pentru nimic în lume. Îi zic: „Chiar și în calitate de reprezentant al Domnului pe pământ, eu nu vă dau voie să mă călcați pe bătăture.“ Și atunci am lovit statuia,

care a căzut și s-a făcut praf. Sfinția-sa a trimis o adresă la „Deservirea bisericilor“, după care, cum vedeți, am devenit reprezentantul „Sprijinului la bătrânețe“. Mai aveți puțin hrean?

— Imediat! zise măcelăreasa. Domnilor, știți că la șaptesprezece ani am vrut să mă duc la mănăstire?

— De care? De călugări? întrebă dirigințele.

— Acum, da... atunci, însă, eram evlavioasă foc... Între timp, a murit tata și am schimbat mățaniile pe cuțitul de măcelar. Domnilor, n-aveți idee ce sunt în stare să facă mânuțele astea, ce felii subțirele de șuncă pot să taie...! spuse visătoare doamna Hyrmanová, încetând să se mai legene.

Se dădu jos de pe scaun, dar fusta îi rămase strânsă între picioare. Văzând-o, domnul Hyrman se zburli, iar cercelul de aur din urechea stângă sclipi ca un punct de alamă sub un semn de întrebare. Rămase cu gura căscată.

— Ce-ai pățit, vecine? îl întrebă plin de perfidie Kûrka, pălărierul.

— Mai nimic...

— Ei, lasă! Stăteam odată în prăvălie și mă uitam. Nevastă-mea zice: „Vilda dragă, domnul Hyrman e alb la față, de parcă ar fi îngrășat cu șuncă. Ceva nu e-n regulă la ei!“ își încheie pălărierul relatarea.

— Așa! Uită-te și dumneata, vecine! În prăvălia mea sunt trei bărbați...

— Controlori? întrebă pălărierul, bucurându-se în sinea lui.

— Da' de unde! Iacă niște oareșicare, minți domnul Hyrman, au intrat și-au cerut doar tacâm și condimente, fiindcă, ziceau, carne și-au adus de acasă. Mă tem să intru, ca să nu fac vreo faptă necugetată.

— Și cu al patrulea ce-i?

— Ăla și-a adus trei ouă într-o pungă de hârtie și mi-a spus să i le fierb, fiindcă ține regim. Mă apuc să i le fierb, când mă pomenesc cu el peste mine, ridică degetul și îmi atrage atenția: „Să nu mi le fierbi prea tare! Nu mai mult de trei minute!“

— E îngrozitor! zise evident satisfăcut pălărierul. De când religia nu mai este obligatorie în toate școlile, oamenii s-au înrăit.

Îmi pare sincer rău, vecine, îl compătimi domnul Kůrka, fără să-și poată stăpâni bucuria din glas.

Apoi se îndreptă spre prăvălia sa, dar pe la mijlocul drumului se opri și se aplecă prefăcându-se că-și leagă șiretul de la gheață... râzând de-i cădeau lacrimile pe vârful ghetei. „Așa-i trebuie“, își zise pe înfundate.

Domnul Hyrman băgă cârligul cangei prin inelul oblonului și trase. Dar oblonul era înțepenit. Mai trase o dată. Oblonul nu voia să cedeze.

Măcelarul se uită din nou în prăvălie prin vitrină și când o văzu pe nevastă-sa cum stă cu fusta tot suflecată, de parcă ar fi vrut să treacă prin albia unui râu, nu se mai putu stăpâni și smuci cu toată puterea. Cârligul scăpă din inelul metalic și domnul Hyrman, dându-ne de-a-ndăratelea, traversă trotuarul și se tot duse cu pași mărunți înapoi, având senzația că poartă în spate un rucsac cu o sută de kilograme de cărămidă. Corpul lui manifesta dorința nestăvilită de a se da peste cap... Domnul Hyrman țopăia, făcând eforturi să se proptească pe

picioare ca să evite primejdioasa prăbușire; se sprijinea de cange, încerca tot ce putea pentru a rezista forțelor care parcă doreau atât de mult ca el, proprietarul unui magazin prosper cu carne și mezeluri, să cadă lat în mijlocul pieței publice.

Două ucenice pudice de la magazinul „Lydia“, confecție de sutiene și corsete, ședeau pe banca de lângă coloana ciumei și mâncau pâine. Zărindu-l pe domnul Hyrman cum vine de-a-ndăratelea în plină viteză, se ridicară și, apucând banca una de un cap, alta de celălalt, o dădură la o parte eliberând traseul pe care zbura domnul Hyrman.

— Bună ziua, domnule, îl salutară ele, apoi se așezară din nou pe bancă și continuară să înfulece din tartinele pregătite de mamele lor.

Domnul Hyrman străpunse un panou mare, pe care cineva mâzgălise o invitație către toți cetățenii să participe la o petrecere cu focuri de artificii. Făcu praf schelăria panoului și căzu pe spate atât de tare, că se dădu de-a berbeleacul, lovindu-se cu vârful ghetei în frunte. În cele din urmă se

propti cu ceafa de un gard de fier și se opri. Domnul Kůrka, pălărierul, traversă într-un suflet piața, își vârî capul prin gaura din panou și întrebă:

— Te-ai lovit rău, vecine?

Domnul Hyrman se așează în fund și își pipăi ceafa.

— Noroc că n-au fost prea mulți oameni de față, îl consolă pălărierul.

Domnul Hyrman se sprijini într-un genunchi, apoi se ridică în picioare, își luă cangea și plecă.

— Te mai doare?

— Și încă cum! zise domnul Hyrman.

— Nici nu știi ce rău îmi pare, îl compătimi pălărierul, care nu-și putea stăpâni bucuria.

Aplecându-se, se prefăcu din nou că își înnoadă șiretul. Nu-și putea stăpâni râsul și, cum stătea încovoiat, își umpluse de scuipat genunchiul în care își stropșea vorbele de bucurie: „Așa-i trebuie...”

— Nu vreau să mă laud, zicea în prăvălie domnul Bucifal, dar dacă depuneți zece milioane, societatea „Deservirea bisericilor”

vă poate livra cu promptitudine o biserică întreagă... la cheie, scumpă doamnă! Avem ateliere proprii unde se fac amvoane, se confecționează haine preotești pe măsură, odăjdii frumoase la prețul de opt mii două sute de coroane și cincizeci de haleri, aurării, fierării... turuia dezlănțuit domnul Bucifal, în timp ce domnul Hyrman izbuti, în sfârșit, să tragă oblonul ale cărui dungi roșii îmbrăcară interiorul prăvăliei într-o lumină trandafirie.

Măcelarul intră în prăvălie, luă un vas mare cositorit, apoi deschise vitrina pe dinafară și, apucând căpățânile de porc de urechi, le aruncă în vas, după care închise vitrina și reveni.

— Scumpă doamnă, „Deservirea bisericilor“ are podgorii proprii și depozite de vinuri și vinde împărtășanie... Și mai are două mănăstiri de maici unde se face anafura.

Se întoarseră cu toții ca să-l privească pe măcelar cum răsturnă pe butuc căpățânile de porc, cum ridică una dintre ele, de parcă i-ar fi binecuvântat cu ea pe cei de față, cum o așază iar pe butuc și cum pipăi cu buricul

